HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

גמ' הכי גרסינן **ושאר כל אדם מאי טעמא אסורין דתנן תנשי משמר כו' ואמר רבה בר בר חנה כו' עד כשהן מנוולים.** ומטן דמתרצא ולא גילח מקמי רגל ומטי זמן עלייהו לגלח ברגל החמירו רבנן הואיל ולא מזדרו נפשייהו לספר מקמי רגל דלא להוי ברגל מנוולין אם היו מגלחין במועד לא היו מגלחים לפני המועד ונכנסין לרגל כשהן מנוולין: **תנדה לו אגידה.** שלא היה לו פנאי לגלח קודם הרגל: **דלא מוכחא מילתא.** דלא ידעי כולי עלמא למעוטי היה אלא יחמרו הוא מכוין להשהות עד המועד: **יחמרו כל הסריקין אסורין וכו'.** כלומר דציימוס היה יכול לסרוק חלמיו בלי שהות לפי שהיה לו לפוס ולעפ"כ חסרו משום דחמרי כל הסריקים כו'. הכא נמי כיון דלא מיגלח לכולי עלמא מוכחא יחמרו כולי עלמא מסורין בגלח וזה מוחר: **מי שהין לו אלא חלוק אחד.** נמי דלמו מוכחא מילתא לכולי עלמא: **חיזורו מוכיח עליו.** דמי שהין לו אלא חלוק אחד פושטו ומתעטף במקטריו ומוגרו בחיזורו ועומד ומכבס החלוק ומודיע לכל שהין לו אלא חלוק אחד: **חומן.** כגון ספר שהכל בחים אלמו ערב הרגל ורוחים שחבדה לו חבידה ואחום הוא ואינו יכול לספר עלמו: **כי הוך.** דחמניחן דקחני מגלחין דמידע לכל: **מפני שינה שלא נרחות.** כלומר הואיל ולא יפא נרחות אחריס אלא בדלון עלמו לאו אלא שלא לטורך ולא יפא אלא כדי לשוט בעולם ולרלותו וחזר במועד: **דברי הכל אסור.** לגלח במועד: **לחזונות.** שיבא לחזר אחר חזונות שהין לו חזונות וחזר במועד אחריהן[ט] דברי הכל לגלח במועד לפי שיבא בחום: **להרויחא.** שיש לו נכסים הרבה ויוצא כדי להרויח יותר: **נראין לי דברי רבי יהודה.** לחסר בגילוח לבא ממדינת הים כשיבא אלא ברשות ודברי חכמים כשיבא ברשות חאי אילימא לשוט והאחרת דברי הכל אסור ואלא למזונות והאחרת דברי הכל מותר אלא פשיטא להרויחא אימא סיפא נראין דברי חכמים כשיבא ברשות חאי אילימא למזונות הא אחרת דברי הכל מותר ואלא להרויחא והא אחרת נראין דברי רבי יהודה בהא הכי קאחר נראין דברי ר' יהודה לרבנן כשיבא שלא ברשות ומאי ניהו לשוט שאפילו חכמים לא נחלקו עליו אלא להרויחא אבל לשוט מודו ליה ונראין דברי רבנן לר' יהודה כשיבא ברשות ומאי ניהו למזונות שאפילו רבי יהודה לא נחלק עליהם אלא להרויחא אבל למזונות מודה להו אחר שמואל קטן הנולד במועד מותר לגלח במועד שאין לך בית האסורין גדול מזה במועד אין מעיקרא לא מתיב ר' פנחס [י] כל אלו שאחרו מותר לגלח במועד מותר לגלח בימי אבלו הא לגלח במועד אסור לגלח בימי אבלו ואי **אלא להרויחא והא אחרת נראין דברי ר"י בהא.** נראה לי"ג ועוד מכלל דפליגי רבנן אפילו למזונות וכהסיא פ"ק דמחיטת חולין (דף יב.) [י] נראין דברי רבי יהודה אחרת אחרת אחרת ועוד:

ומנודה וכו' **ושנשאל.** בירושלמי מקשה [יא] הני למה התירו והלא פעמ אלא בא לפני המועד לפני חכמים להתיר לו ומשני שכאן לו אלא יום אל נדוי במועד לחין נדוי פחות משלשים יום וכן מי שנשאל לחכם מוכי לה כשבא בחול המועד אי נמי לפני המועד לא אלא [יב] בו פעמ וגילוח הרחש נמי אסור בחועד להא למיר בגמ' שלא יכנסו לרגל מגולין ואין לך ניוול גדול מזה ושמא לא קאי טעמא בגמרא אלא אחאחרא אבל גילוח של לחמו אסור משום מלאכה לפיכך מוקים לה בחופס חופס ואחר גילוח דבעי בגמרא אחי טעמא אסורין והיינו גילוח של יפוי דהוה לך למימרי לעולך המועד אע"פ שהיא מלאכה אבל גילוח כל הרחש אסור משום מלאכה והני [יג] כגון מיר ומצורע הוא דאחי משום מלוה ולפי זה אסור לגלח לחמו במועד ועוד יש לפרש שנחלה שחועד לגלח לחמו במועד ות"ת אחי קא משמע לן מיר ומצורע יש לומר דסי"ד לאסור שלא יההו קרבנותיהן קא משמע לן דאחי ואי מיירי הכא בשלא היה להן פנאי דוקא והוא כדבעי למימר בגמרא יש לומר דהכי קאמר אחיר מיר ומצורע העולין מטומאה לטהרה דוקא שעולין עחה אבל עולין מטומאה לטהרה מקודם לרגל אסורין:

ושאר כל אדם מאי טעמא אסורין. אע"פ שהוא מלאכה היה לנו להחירה לעולך המועד [יד] ת"ש [אלא] שים מלאכות אסורות במועד שאין בהן טורח כגון פרקמטיא מכל מקום זה שהוא ליפוי לאחי להחיר לכבוד מועד ויש מפרשים דקאי על גילוח הרחש דאסרינן משום טירחא מכל מקום מקשה להיה לו להחיר לעולך המועד ואין זה [טו] נוטה לפי מה שפירש"י המשנה דגילוח כל הרחש מלאכה גמורה ואסור: **שאין לו אלא חלוק אחד מותר לכבסו במועד.** ואם אחמר היאך יכבסנו במועד אם כן יאחר במועד בגד אחר שלא ברשות אילימא לשוט והאמרת דברי הכל אסור ואלא למזונות והאמרת דברי הכל מותר אלא פשיטא להרויחא אימא סיפא נראין דברי חכמים כשיבא ברשות חאי אילימא למזונות הא אחרת דברי הכל מותר ואלא להרויחא והא אחרת נראין דברי רבי יהודה בהא הכי קאחר נראין דברי ר' יהודה לרבנן כשיבא שלא ברשות ומאי ניהו לשוט שאפילו חכמים לא נחלקו עליו אלא להרויחא אבל לשוט מודו ליה ונראין דברי רבנן לר' יהודה כשיבא ברשות ומאי ניהו למזונות שאפילו רבי יהודה לא נחלק עליהם אלא להרויחא אבל למזונות מודה להו אחר שמואל קטן הנולד במועד מותר לגלח במועד שאין לך בית האסורין גדול מזה במועד אין מעיקרא לא מתיב ר' פנחס [טז] כל אלו שאמרו מותר לגלח במועד מותר לגלח בימי אבלו הא לגלח במועד אסור לגלח בימי אבלו ואי

נראין דברי ר' יהודה לחכמים ומודו ליה, בשיבא שלא ברשות [ונראין דברי חכמים לר"י ומודה להו בשיבא ברשות], ומאי ניהו למזונות, שאף ר' יהודה לא חלק אלא בהרויחא. וקיימא לן כסחמא דמחניי דשרי אפי' מאן דניפיק להרויחא. וכן אמר הגאון זצ"ל. אמר שמואל קטן הנולד ברגל מגלחין אותו במועד, אין לך בית האסורין גדול ממני אמו. איני שאם נולד קודם לרגל אסור לגלחו במועד, והתנן כל אלו שאמרו מגלחין במועד מותר[ין] לגלח בימי אבלו. הא אסור לגלח במועד אסור לגלח בימי אבלו,

---

ט) כ"כ בנמצ יד. ולגלא שכך היה גי' רבינו בגמ' וכ"מ בנמצ"ב.

ג א מיי' פ"ו מהלכות י"ט הלכה כה טוש"ע ס"ת סי' מקלד סעיף ג:
ד ב מיי' שם:
ה ג ד מיי' פ"ו מהל' כלי המקדש הלכה י"ג ופ"ו מהל' י"ט הל' יט ופ"ח מהל' ביאת מקדש הלכה יב:
ה [טוש"ע ס"ת סימן מקלה סעיף ג]:
ו ו מיי' פ"ו מהלכות י"ט הל' יח טוש"ע ס"ת סי' מקלה סעיף ד:

רבינו חננאל

מאי טעמא, כדתנן אנשי משמר ואנשי מעמד אסורין לספר ולכבס. ואמרי, מה טעם, שלא יכנסו למשמרתן מגולין, דכיון דיודעין דאסורין [לספר ז]לכבס אף הם מספרין ומכבסין מקודם שיכנסו למשמרתן מגולין, [ז]מהוגצין. הכא נמי, כדי שלא יכנסו לרגל מגולין. בעי ר' ירמיה אבדה לו אבידה ערב הרגל, כיון דטרוד הוא באבידתו אנוס הוא, ומותר לספר ולכבס במועד. או דלמא כיון דלא מוכחא מילתא כמו השביה ובית האסורין, לא. ועלתה בתיקו. פירוש יאמרו כל הסריקין אסורין כו', הא לגבי מצת בפסח איתמר, דאסרו רבנן לעשות מצות סרוקות מפני שהאשה שוהה עליהן ומחמיצתן, ואמרו, בייתוס עושה בדפוס שאין שם שהייה אלא בפעם אחת קובעת בדפוס ונמצאת המצה מצויירת. ומתמהינן התם, יאמרו כל הסריקין אסורין סריקי בייתוס מותרין, מי יודע כי בדפוס ייעשו, הכא נמי יאמרו הכל אסורין לספר ולכבס וזה האיש מותר. אבל מי שאין לו אלא חלוק אחד מותר לכבסו בחולו של מועד, כי איזורו מוכיח עליו, כלומר כשהואין אדם ערום חגור אזור ורוחץ חלוקו, כל רואיו יודעין שאין לו אלא חלוק אחד. **הבא ממדינת הים.** מתניתין דלא כר' יהודה, דתניא ר' יהודה אומר, הבא ממדינת הים לא יגלח מפני שיצא שלא ברשות אמר רבא לשוט דברי הכל אסור למזונות דברי הכל מותר לא נחלקו אלא להרויחא מר מדמי ליה כלשוט ומר מדמי ליה למזונות מיתיבי אמר ר' נראין דברי ר' יהודה כשיצא שלא ברשות ודברי חכמים כשיצא ברשות מאי שלא ברשות אילימא לשוט והאמרת דברי הכל אסור ואלא למזונות והאמרת דברי הכל מותר אלא פשיטא להרויחא אימא סיפא נראין דברי חכמים כשיצא ברשות חאי אילימא למזונות הא אמרת דברי הכל מותר ואלא להרויחא והא אמרת נראין דברי רבי יהודה בהא הכי קאמר נראין דברי ר' יהודה לרבנן כשיצא שלא ברשות ומאי ניהו לשוט שאפילו חכמים לא נחלקו עליו אלא להרויחא אבל לשוט מודו ליה ונראין דברי רבנן לר' יהודה כשיצא ברשות ומאי ניהו למזונות שאפילו רבי יהודה לא נחלק עליהם אלא להרויחא אבל למזונות מודה להו אחר שמואל קטן הנולד במועד מותר לגלח במועד שאין לך בית האסורין גדול מזה במועד אין מעיקרא לא מתיב ר' פנחס כל אלו שאמרו מותר לגלח במועד מותר לגלח בימי אבלו הא לגלח במועד אסור לגלח בימי אבלו, ואי תימא אסור לגלח במועד מותר לגלח בימי אבלו, והתנן כל אלו שאמרו מגלחין במועד מותרין לגלח בימי אבלו הא אסור